10/10/2021

Αγιογράφηση του Καθεδρικού Ναού Αγίου Γεωργίου Στοκχόλμης

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

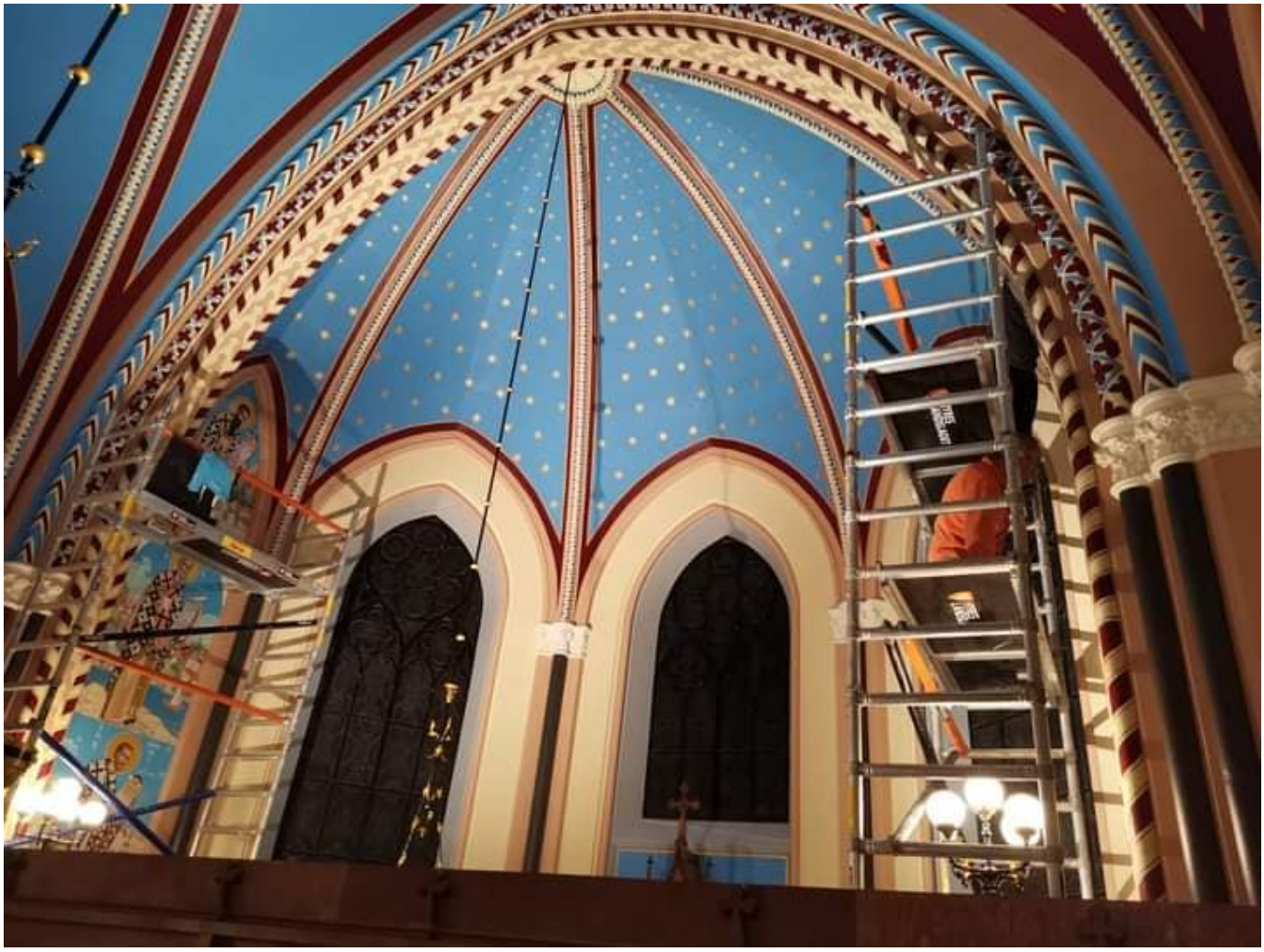

Από την πρώτη κιόλας ημέρα της διακονίας του στην ιστορική Επαρχία του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Σκανδιναυΐα, ο Σεβ. Μητροπολίτης Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπας διεπίστωσε την ανάγκη αγιογράφησης του Καθεδρικού Ναού Στοκχόλμης, σε συγκεκριμένα σημεία, ώστε να μην επέλθει αλλοίωση στην ιστορικότητα του κτιρίου και παρέμβαση στην αισθητική του.

Προηγουμένως, όμως, θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί η εκ βάθρων εξωτερική και εσωτερική αποκατάσταση του ναού, ώστε να διασφαλιστεί η τοιχοποιΐα από την

υγρασία και άλλους κινδύνους που εγκυμονούν σε ιστορικά κτίρια, όπως ο Καθεδρικός Ναός της Στοκχόλμης, ο οποίος ανηγέρθη το 1890.

Πολύ πριν την ολοκλήρωση της αποκατάστασης του ναού (εξωτερική, το 2019 και εσωτερική, το 2020), ο Ποιμενάρχης απευθύνθηκε σε πρόσωπα που συνεισέφεραν με την τεχνογνωσία τους στην υλοποίηση του εν λόγω έργου και συγκεκριμένα στους αγιογράφους εξ Ιωαννίνων, αδελφούς Μιχαήλ και Δημήτριο Ανδρούτσο, οι οποίοι έστειλαν την προσφορά τους στις 21 Απριλίου 2017 και τις πρώτες μακέτες με τις παραστάσεις των αγίων στις 26 Απριλίου του ιδίου έτους.

Στις 13 Απριλίου 2019, οι αδελφοί Ανδρούτσου και ο συνεργάτης τους Σπυρίδων Μέτσης επισκέφθηκαν τον Καθεδρικό Ναό Στοκχόλμης, για να τοποθετήσουν τη μεγάλη αγιογραφική παράσταση που δεσπόζει στο Μουσείο Ελληνοχριστιανικής Κληρονομιάς και απεικονίζει ένθρονο το Δεσπότη Χριστό, δορυφορούμενο από αγγέλους.

Οι εξονομασθέντες αγιογράφοι παρέμειναν στον Καθεδρικό Ναό μέχρι τις 18 Απριλίου 2019, ώστε μεταξύ των άλλων εργασιών, να λάβουν ακριβή μέτρα για τις τοιχογραφίες του Ιερού Βήματος, της εσωτερικής εισόδου του Καθεδρικού Ναού και του υπερώου.

Είχε ήδη προηγηθεί η αγιογράφηση του ναϊδρίου του Ησυχαστηρίου του Αγίου

Νικολάου στο Ρέττβικ της Σουηδίας (το Δεκέμβριο του 2015, η τοποθέτηση των εικόνων του τέμπλου και το Δεκέμβριο του 2016 & 2017, των τοιχογραφιών του Ιερού Βήματος).

Από τις 4 έως τις 8 Οκτωβρίου 2021, τοποθετήθηκαν στον Καθεδρικό Ναό Στοκχόλμης, εκατέρωθεν της παλαιάς Αγίας Τραπέζης, στην κόγχη του Ιερού, οι Αρχάγγελοι Μιχαήλ και Γαβριήλ και έξι εικονογραφίες, με παραστάσεις Ιεραρχών. Στην πλευρά της Προθέσεως, τοποθετήθηκαν τρείς Άγιοι Ιεράρχες του Οικουμενικού Πατριαρχείου: Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Βασίλειος ο Μέγας και Γρηγόριος ο Θεολόγος, ενώ στην πλευρά του Διακονικού, τρείς Άγιοι Ιεράρχες του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας: Αθανάσιος ο Μέγας, Κύριλλος Αλεξανδρείας και Νεκτάριος Πενταπόλεως.

Η πρωτοτυπία των παραστάσεων αυτών έγκειται στο γεγονός ότι στο φόντο κάθε Ιεράρχη υπάρχει ένα χαρακτηριστικό που συνδέεται με τον τόπο που διακόνησε. Στις τοιχογραφίες του Ιερού Χρυσοστόμου και του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου διακρίνεται η Αγία Σοφία, στου Μεγάλου Βασιλείου τα βουνά της Καισάρειας της Καππαδοκίας, στου Μεγάλου Αθανασίου και του Αγίου Κυρίλλου ο φάρος της Αλεξάνδρειας, ενώ στου Αγίου Νεκταρίου το Μοναστήρι της Αγίας Τριάδος στην Αίγινα.

Κατά μήκος 15 τ.μ. της εσωτερικής εισόδου του ναού δεσπόζει η παράσταση με τη ζωή και το μαρτύριο του πολιούχου του ναού, Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου του τροπαιοφόρου, η παρουσία του οποίου ήταν εντονότατη σε κάθε βήμα των εργασιών, καθοδηγώντας και εμψυχώνοντας τη δαιδαλώδη αυτή προσπάθεια.

Πάνω από τις πόρτες του γραφείου του εφημερίου και της εισόδου του υπερώου τοποθετήθηκαν, ανά δύο, οι τέσσερεις Ευαγγελιστές, στις άκρες οι παραστάσεις με έξι αγγέλους, ενώ εκατέρωθεν της εσωτερικής κεντρικής εισόδου επιλέχθηκαν τέσσερεις μεγαλομάρτυρες άγιοι: Δημήτριος ο Μυροβλήτης, Μηνάς ο θαυματουργός και οι Θεόδωροι, Τήρων και Στρατηλάτης. Επίσης, στον άμβωνα προστέθηκε η εικόνα του Δεσπότη Χριστού που έλειπε.

Στο υπερώον τοποθετήθηκαν δύο μεγάλες παραστάσεις. Στην πλάτη της βιβλιοθήκης του ιστορικού αρχείου τοποθετήθηκε η παράσταση που απεικονίζει τον Εμμανουήλ σε νεανική ηλικία, δορυφορούμενο από δύο αγγέλους, ενώ στην πλάτη της βιβλιοθήκης απεικονίζεται ο Αναπεσών με την Κυρία Θεοτόκο κι έναν άγγελο. Η επιλογή των εν λόγω παραστάσεων με τις συγκεκριμένες απεικονίσεις του Χριστού σε νεαρά ηλικία, κατά την ανθρώπινη υπόστασή Του, έγινε για τον λόγο ότι στο χώρο αυτό θα φιλοξενούνται οι μαθητές του Κατηχητικού Σχολείου του ναού και το τμήμα νεότητος.

Στο τέλος της Κυριακάτικης Ευχαριστιακής Σύναξης της 10ης Οκτωβρίου 2021, ο Μητροπολίτης Κλεόπας αναφέρθηκε στην ομιλία του στο ως άνω γεγονός, με ενδεικτικές μαρτυρίες των Μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας περί των ιερών εικόνων. Δοξολόγησε, επίσης, το όνομα του Τριαδικού Θεού, που αξίωσε την τοπική Εκκλησία, χάρη στην ηθική και υλική συμπαράσταση των μελών και υποστηρικτών της, να ιστορήσει και τοποθετήσει τις πρώτες τοιχογραφίες στον Καθεδρικό Ναό, και Τον παρακάλεσε, να δίνει φωτισμό και όραμα, να συνεχιστούν οι πρωτοβουλίες αυτές, με περισσότερα έργα πνευματικής οικοδομής και παρακλήσεως.

Φωτογραφίες: Προσφορά της Ι. Μητροπόλεως Σουηδίας και του κ. Νίκου Κίτσιου